

Handläggare
Maria Fredriksson Kleine
Telefon: 08-508 36 246

Till
Äldrenämnden
den 22 oktober 2019

Skrivelse

Svar på skrivelse från Kerstin Thelander m.fl. (V) angående Äldrevänlig stad

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelse.

Margareta Östrand
T.f. förvaltningschef

Lisbeth Hagman
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadens arbete kring åldersvänliga städer och samhällen inleddes 2014 i samband med äldreförvaltningens deltagande i EU-projektet Thematic Network Innovation for age-friendly environments in the European Union (AFE-INNOVNET).

Under 2017 utarbetade äldreförvaltningen rapporten, ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program” (dnr. 3.3–407/2017). Äldreförvaltningen träffade i december 2018 avtal med Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum för genomförandet av en bedömning av stadens äldrevänlighet – en så kallad nollbasmätning. Uppdraget kring äldrevänlig stad kommer att flyttas över till kommunstyrelsen.

Bakgrund

En skrivelse har inkommit från Kerstin Thelander m.fl. (V) gällande det fortsatta arbetet med Äldrevänlig stad sedan dokumentet ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program” (dnr. 3.3–407/2017) togs av äldrenämnden den 21 november 2017.

Ärendet

Den inkomna skrivelsen innehåller tre frågeställningar:

- Hur fortskrider arbetet att ta fram ett program utifrån ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program”?
- Hur kommer äldres åsikter fångas upp framöver?
- I strategin framkom att många äldre vill vara mer delaktiga men känner att de inte har möjlighet att påverka. Finns

konkreta idéer på hur äldres resurser kan tas bättre tillvara, genom till exempel till exempel volontärarbete?

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 15 oktober. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 16 oktober. Äldrenämndens, socialnämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshindersfrågor har tagit del av ärendet den 17 oktober.

Förvaltningens synpunkter och förslag

A FE-INNOVNET

Stadens arbete kring åldersvänliga städer och samhällen – senare kallat Äldrevänlig stad – inleddes ursprungligen i samband med Äldreförvaltningens deltagande i EU-projektet Thematic Network Innovation for age-friendly environments in the European Union (AFE-INNOVNET), som pågick mellan februari 2014 till januari 2016.

Konceptet kring åldersvänliga städer och samhällen kommer ursprungligen från Världshälsoorganisationen (WHO). AFE-INNOVNET syftade främst till att mobilisera ett EU-omfattande samfund av lokala och regionala myndigheter samt andra intressenter för att främja åldersvänliga miljöer i EU.

I syfte att förse berörda aktörer i Europa med ett formellt och långsiktigt politiskt och tekniskt ramverk, samt för att kunna skapa ett åldersvänligt EU, lanserade projektet i december 2015 the European Covenant on Demographic Change.

The European Covenant on Demographic Change

Kommunstyrelsen beslutade i december 2015 att staden skulle fortsätta sitt arbete för åldersvänliga städer och miljöer genom att hela staden gick med i the European Covenant on Demographic Change (dnr. 809-1719/2015).

Genom att ansluta till avtalet tog staden en tydlig ställning i frågan om att åldersvänliga miljöer är viktiga för samhället och åtog sig samtidigt att följa den modell som WHO har utvecklat.

Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program

Äldreförvaltningen tog under 2017 fram ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program” (dnr. 3.3–407/2017). Rapporten gav en beskrivning av vad som kan utgöra en äldrevänlig stad i stadens lokala kontext och hur det fortsatta arbetet kan organiseras.

Äldrenämnden godkände rapporten den 21 november 2017. Därefter gick ärendet på remiss och godkändes senare i kommunfullmäktige den 28 maj 2018.

Budgetuppdrag 2018 respektive 2019

Då äldreförvaltningen år 2018 hade i budgetuppdrag att utifrån dialog med äldre och berörda yrkesaktörer ta fram en plan för en äldrevänlig stad, gjordes under april till oktober – det vill säga delvis parallellt med remissrundan inför kommunfullmäktiges sammanträde i maj 2018 – en del förberedelsearbete. Förberedelsearbetet bestod främst i att etablera en kontakt med respektive stadsdelsförvaltning och inhämta deras synpunkter för fortsatt arbete.

Äldreförvaltningen träffade i december 2018 avtal med Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (Äldrecentrum) för genomförandet av en bedömning av stadens äldrevänlighet – nollbasmätning. Nollbasmätningen innebär att de äldres synpunkter inhämtas.

Uppdraget kring äldrevänlig stad kommer att flyttas över till kommunstyrelsen. Då äldreförvaltningen är beställare av nollbasmätningen har äldreförvaltningen haft i uppdrag att godkänna projektplanen för nollbasmätningen.

I projektplanen preciseras hur de äldres åsikter fångas upp. Detta innefattar en enkätstudie, analys av resultat från Folkhälsoenkäten 2014, genomgång av befintliga uppföljningsdata rörande äldre i staden, intervjuer med diverse representanter för äldre samt korta intervjuer med äldre på ”gator och torg”. Samma frågor kan även besvaras i en webbenkät som finns på Äldrecentrums hemsida.

Skrivelsens sista frågeställning gäller huruvida det finns konkreta idéer på hur äldres resurser kan tas bättre tillvara. WHO:s arbetssätt följer en cykel enligt följande steg:

1. Planering
  - a) Utveckla forum för involvering av äldre
  - b) Nollbasmätning
  - c) Handlingsplan (program)
  - d) Indikatorer
2. Implementering
3. Uppföljning av indikatorer
4. Kontinuerlig förbättring

Stadens arbete befinner sig i fas 1.b enligt ovanstående modell. Förvaltningen kan därför inte föregå nollbasmätningen vars resultat kommer att utgöra grunden för arbetets nästföljande steg.

Bilagor

1. Skrivelse Äldrevänlig stad (V), 2019-06-18